

MIESIĘCZNIK UKAZUJE SIĘ OD 1910 ROKU NR 3/23 MARZEC 2023 CENA 9,90 ZŁ (W TYM 8% VAT)

ZNAKI CZASU

Nr indeksu 25116XW

JEZUS I KOBIETY

HOMO SAPIENS I OGRODY

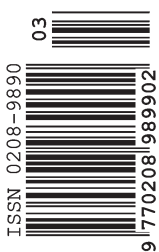
INTRYGANCI

RTĘĆ
W NASZYCH
CIAŁACH

© Cristovao - James Steidl - bank zdjęć Photogenica

Zmartwychwstanie OCZAMI REPORTERA

20 Zmartwychwstanie oczami reportera

Zmartwychwstanie to niewątpliwie news na pierwsze strony gazet. I „dziennikarze” w I w. n.e. rzeczywiście napisali tę relację w taki sam sposób, w jaki dziś reporterzy gromadzą i przedstawiają swoje sprawozdania.

3 Pamiętajcie o ogrodach

4 Znaki i fakty

6 Zawieść — przeciwieństwo szlachetności

Zawieść jest formą ślepoty, w której człowiek nie jest w stanie realistycznie ocenić darów i błogosławieństw otrzymanych od Boga. Zamiast tego skupia się niemal wyłącznie na osiągnięciach, stanie posiadania i zaletach innych osób.

14 Uwięziony za wiarę

Historia niezwyklej Bożej łaski, która zamienia cierpienia w błogosławieństwa. Czyli o tym, jak więźniowi chińskiego obozu, skazanemu za wierność Bogu, przywrócono wszystkie przywileje i uczyniono go oficerem.

16 Nikt tak nie cierpiał

Kiedy rozpoczęło się cierpienie Chrystusa? Czy podczas tortur i ukrzyżowania? W Getsemane? A może, jak mówił znany reformator religijny Jan Kalwin, „w chwili przyjęcia postaci sługi, Jezus rozpoczął płacić cenę naszego wyzwolenia”?

23 Jak uporać się z tajemnicami w małżeństwie?

Tajemnice są bardzo niebezpieczne. Początkowo mogą się wydawać niewinnymi małymi kłamstwami, a nawet dodawać związkowi szczególnej ekscytacji. Jednak w dłuższej perspektywie prowadzą partnerów do wyobcowania.

26 Wędrowki proroka Eliasza

Eliasz był wyjątkowym prorokiem — z uwagi na to, co głosił, jak żył i że... nie umarł!

28 Serwis AAI

5 Jezus i kobiety. W cieniu skandalu

Dotąd „odmawianie modlitwy” było wypowiadaniem modlitewnych formuł, ale teraz nabrało sensu dosłownego — gdy duchowny mężczyzna odmówił wspólnej modlitwy z duchownym kobietą.

10 Intrzyganci, czyli w obronie własnego autorytetu

Wskrzeszenie Łazarza. Niezwykła manifestacja władzy Chrystusa nad śmiercią i grobem. Ale nawet to nie przekonało liderów ówczesnego Kościoła. Knuli, jak pozbawić życia Jezusa oraz... Łazarza. Dlaczego?

12 Dlaczego homo sapiens zaczął tworzyć ogrody?

Co wspólnego mają ogrody i ogrodnictwo z początkami ludzkości? Okazuje się, że o wiele więcej, niż jesteśmy na ogół skłonni myśleć.

29 Rtęć w naszych ciałach

Wystarczy jeden gram rtęci, by zatruć wodę w małym jeziorze, tymczasem wielu z nas ma w swym ciele kilka gramów tej groźnej neurotoksyny.

PAMIĘTAJCIE O OGRODACH

© Karolina Stociak

ANDRZEJ SICIŃSKI
redaktor naczelny

Wiosna i zieleniejąca się wokół przyroda przypomina nam co roku o ogrodach, że czas je odwiedzić. Ale ogrody to nie tylko miejsca mające cieszyć nasze zmysły — to również miejsca noszące w sobie pamięć o naszej przeszłości i przyszłości.

Jonasz Kofta napisał w 1965 roku piosenkę pt. *Pamiętajcie o ogrodach*. Ogrody przynoszą w niej „uspokojenie wśród tylu spraw”. „Użyczą chłodu”, którego nie da nam żaden beton. Są śródmiejską ucieczką od „twardego bruku” ku naturze, gdzie królują kwiaty, trawy, drzewa, liście, „krople pamięci, nić pajęcza, zapach bzu”. I ten refren: „Pamiętajcie o ogrodach, przecież stamtąd przyszliście”.

Stamtąd? Czyli skąd? Co poeta mógł mieć na myśli? Najprościej — rajski ogród Eden. Ale czy rzeczywiście chciał nam powiedzieć jedynie to, żeby chodzić do ogrodów, bo z Ogrodu wyszliśmy; że ogrody mają taką znaną historię i pochodzenie i dlatego warto je odwiedzać? Artyści w tamtych czasach — czasach komunistycznej, a więc z definicji wrogiej

Bogu i wierze cenzury — często wyrażali swoje myśli nie wprost, metaforycznie. Prosta zachęta do odwiedzania ogrodów byłaby za prosta. W słowach Kofty widzę apel, by w czasach, w których z Polaków chciano zrobić specjalny gatunek człowieka, nazwanego później *homo sovieticus*, pamiętać, skąd przyszliśmy i jakie jest nasze pochodzenie.

I znów stwierdzenie, że przyszliśmy z biblijnego ogrodu Eden, byłoby za proste. Poeta — mam nadzieję — chciał nam przypomnieć o Tym, kto ten ogród stworzył, by osadzić w nim pierwszych ludzi, o Bogu, który stworzył nas na swój obraz i podobieństwo. Ówczesna władza chciała nas stworzyć na nowo na podobieństwo ludzi radzieckich: podporządkowanych kolektywowi, pozbawionych godności, osobowości, indywidualizmu, zniewolonych fizycznie i intelektualnie, wypełnionych agresją wobec słabszych, całkowicie podporządkowanych, nieszanujących niczego i nikogo poza władzą. A poeta śpiewał, byśmy pamiętali, że pochodzimy od Boga, który stworzył nas wolnymi, mądrymi i kochającymi ludzi i otaczającą ich przyrodę. A jeśli pamiętamy, skąd i od kogo pochodzimy, będziemy wiedzieć, gdzie i do kogo zmierzamy. Gdy to wiemy, życie nabiera sensu.

Myśli te przyszły mi do głowy, gdy przeczytałem artykuł pt. *Dlaczego homo sapiens zaczął tworzyć ogrody?* Może to nie najważniejszy artykuł tego numeru, ale zważywszy na roz-

poczynającą się wiosną i budzącą się do życia przyrodę, szczególnie godny polecenia.

Ogrody są tak ważne, że Biblia nie tylko zaczyna się w Księdze Rodzaju opisem ogrodu, Edenu, Raju, ale również opisem Raju się kończy w Księdze Apokalipsy: „I pokazał mi rzekę wody żywota, czystą jak kryształ, wypływającą z tronu Boga i Baranka. (...) i na obu brzegach rzeki drzewo żywota, rodzące dwanaście razy, wydające co miesiąc swój owoc, a liście drzewa służą do uzdrawiania narodów”¹.

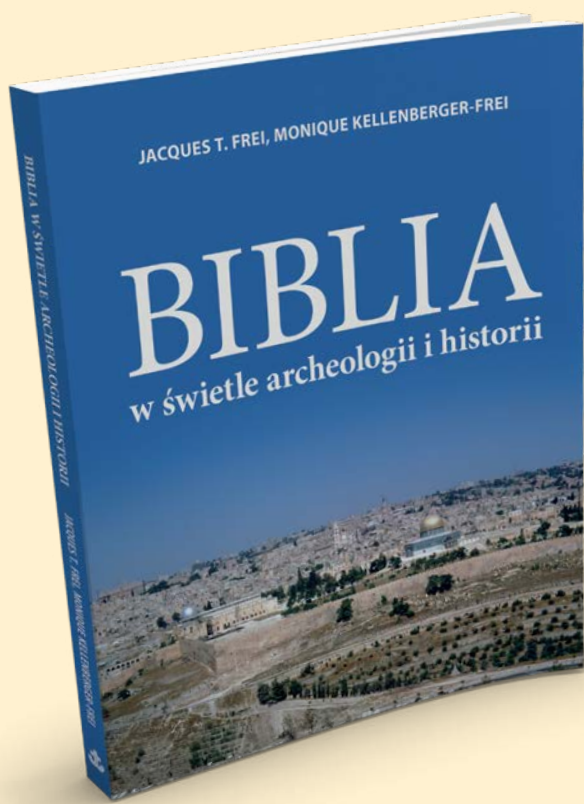
Pierwszy Raj utraciliśmy przez grzech. Drugi Raj możemy odzyskać przez wiarę w Jezusa Chrystusa — Baranka, który zgładził grzechy świata. Stało się to na krzyżu, na którym oddał swoje święte i bezgrzeszne życie za grzeszników, żeby sami nie musieli kary za grzech ponosić; żeby mogli wrócić kiedyś do rajskiego ogrodu Eden, z którego wyszli.

Wiosna i zieleniejąca się przyroda sama przypomina nam co roku o ogrodach, ale także o czasie, w którym niespełna dwa tysiące lat temu na krzyżu umarł dla naszego zbawienia Jezus, a potem zmartwychwstał, pokonując śmierć. A potem wstąpił do nieba, skąd niebawem powróci, by zabrać tych, którzy w Niego wierzą, do siebie.

Pamiętajmy o ogrodach, zwłaszcza dwóch — utraconym i tym, który czeka, byśmy go odzyskali. 🛤️

ANDRZEJ SICIŃSKI

¹ Ap 22,1-2.

NOWOŚCI

Na ile wiarygodne są biblijne opisy miast i wydarzeń? Na to pytanie stara się odpowiedzieć Jacques Frei. Od wczesnych lat młodości bada on dzieje krajów biblijnych, podróżuje i opisuje dokonane odkrycia. Jako pasjonat historii i archeologii biblijnej zwiedził wiele krajów, organizując wyjazdy studyjne na Bliski Wschód. Swą bogatą wiedzę dokumentuje licznymi fotografiami zamieszczonymi w książce, która może stanowić prawdziwą skarbnicę wiedzy dla wszystkich zainteresowanych Biblią, a także osób sceptycznie podchodzących do jej wiarygodności.

Wydawca: Wydawnictwo „Znaki Czasu”.

Stron 200, papier kredowy, bogato ilustrowana.

Oprawa miękka. Cena 55 zł.

Monique Kellenberger-Frei

(córka Jacques'a Freia) Jest niestrudzoną towarzyszką studyjnych podróży ojca oraz współredaktorką jego książek.

Jacques T. Frei, podróżnik, autor książek oraz prelegent programów dotyczących archeologii biblijnej i historii Kościoła.

Swoje pogramy prezentował w Szwajcarii, Niemczech, Francji i Polsce.

Biblia jest żywa i ma moc! Może przemawiać do naszego serca i duszy, odnosząc się do naszych realnych potrzeb. Często jednak zdarza się, że zniechęcenie, nadmiar zajęć, zwątpienie lub zmęczenie powstrzymują nas od lektury Pisma Świętego, w wyniku czego stajemy się duchowo słabsi.

„Póki macie światłość” to książka dla młodych i starszych czytelników, niosąca wsparcie, radę i praktyczne sposoby na życie. Mówi ona o tym, jak zanurzenie się w Słowie Bożym sprawi, że zapagniemy częściej przebywać z jej Boskim Autorem.

Ta książka nie tylko dała mi narzędzia do lepszego zrozumienia Biblii, ale także zainspirowała mnie do częstszego jej czytania. Okazała się dla mnie tak wielkim błogosławieństwem, iż planuję skorzystać z niej w moich wykładach poświęconych rozwojowi duchowemu — prof. S. JOSEPH KIDDER, Uniwersytet Andrews, Stany Zjednoczone.

„Póki macie światłość” to książka poruszająca i praktyczna, która z pewnością przywróci ci zapał do studiowania Biblii! Czytając ją, zaznaczałam wiele fragmentów, które uświadomiły mi na nowo potrzebę autentycznego doświadczenia Słowa Bożego — MELODY MASON, autorka bestsellerowej książki „Odważ się prosić o więcej. Modlitwa, której słucha Bóg”.

Nina Atcheson jest pełną pasji autorką programów nauczania, mówczynią i matką. Inspiruje swoich bliskich i czytelników do codziennego życia w bliskiej więzi z Chrystusem przez głębokie studiowanie Jego Słowa.

Wydawca: Wydawnictwo „Znaki Czasu”.

Stron 108. Oprawa miękka. Cena 37 zł.